

Uutta kasvua

PERUNASTA

MYLLYMÄEN PERUNAN ASIAKASLEHTI

2 / 2024

Perunanviljelijän
OPEN DAY onnistui
IKH-Areenalla
s. 3

Kuvakavalkadi
Dagsmarkin
ja Japan
lajikekentiltä
s. 14

40-vuotias
PEKOMAT toimii
Kaskisista käsin
koko Suomessa
s. 18

Lehden TILAUS tai PERUUTUS

UUTTA KASVUA PERUNASTA -asiakaslehti on ilmainen ja se postitetaan suorapostituksena perunanviljelijöille, pakkaamoille ja peruna-alan asiantuntijajärjestöille Suomessa. Lehden tilaus tai peruuttaminen on helppoa. Teethän sen sähköpostilla, virpi@myllymaenperuna.fi tai puhelimitse Virpi, puh. 0400 701 250.

Kiitos!

UUTTA KASVUA PERUNASTA
Myllymäen Peruna Oy

**Myllymäen Peruna Oy:n
asiakaslehti 2 / 2024**

Päntäneentie 743, 61980 Päntäne

Toimitus: Virpi Myllymäki,
virpi@myllymaenperuna.fi

Ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.
Seuraava numero: maaliskuu 2025.
Jakelu: 1500 kpl
Mediatiedot:
www.myllymaenperuna.fi
Taitto: SeT-Print, Kauhajoki
Paino: Waasa Graphics Oy, Vaasa

Kansikuva: Perunanviljelijän OPEN DAY IKH-Areenalla Kauhajoella lokakuussa 2024. Myllymäen Peruna/arkisto

Pääkirjoitus

Perunaa riittää vientiin

Vuoden 2024 perunasato Suomessa on hyvä. Perunaa riittää täältä myös vientiin kuten aiempinakin vuosina. NEPG (North-western European Potato Growers) ennustaa alueellisen perunan tuotannon kaudella 2024/25 ylittävän 22,7 miljoonan tonnin tuotannon ja olettavat määrän olevan suurempi kuin vuodelta 2023/24 kasvaneen istutushehtaarin vuoksi. NEPG-ennuste perunan istutusalueelle EU-4:ssä (Alankomaat, Ranska, Saksa ja Belgia) olevan vuonna 2024 on 7 % korkeampi kuin vuotta aiemmin. Korkeampi istutusala lisää sadonmäärää, vaikka haasteita riitti istuttamisesta ruttoruiskutuksiin ja nostoon asti. EU-4 edustaa neljää isointa perunantuotantomaata, mutta perunaa tuotetaan koko EU:n alueella ja satomäärät eivät ole olleet muualla niin isoja. Edelleen varsinkin Hollannin, Belgian ja pohjois-Ranskan alueella on osa sadosta edelleen nostamatta runsaiden sateiden vuoksi. Tämän vuoksi perunanhinta Euroopan alueella on heilunut voimakkaasti viime kuukausina ja siinä on suuria eroja riippuen, mihin käyttöön perunaa on tarjottu.

Perunantuottajan Open Day IKH-Areenalla Kauhajoella oli onnistunut tapahtuma. Tapahtumassa kävi 260 vierasta ja esittelijöitä oli 54, näytteille asettelijoita oli 28. IKH-Areena tarjoaa hyvät puitteet messutapahtumalle ja koneiden esittelylle yhdessä paikassa. Kiitoksia näytteille asettelijoille ja kävijöille.

Lajikkeen käyttöoikeusmaksua (TOS-maksu) kerätään kauran, ohran, rukiin, vehnän, ruisvehnän, herneen, härkäpavun ja perunan suojatuista lajikkeista. Maksu laskutetaan käytettäessä tilalla itse lisättyä suojattujen lajikkeiden siementä. Käyttöoikeusmaksulla kasvinjalostajille varmistetaan se, että kasvinjalostus pystyy jalostamaan Suomen oloihin soveltuvia satoisampia ja viljelyvarmempia lajikkeita. Suomalaisten siemenperunatalojen lajikkeista Myllymäen Perunan edustamat Norikan lajikkeet ovat nousseet ykköseksi TOS-lajikkeiden pinta-alojen listalla. Kiitoksia asiakkaille luottamuksesta meidän tuottaman siemenperunan laatua kohtaan. ❖

Timo Myllymäki

Perunanviljelijän OPEN DAY onnistui IKH-Areenalla

Neljättä kertaa järjestetty perunanviljelijän OPEN DAY tapahtuma järjestettiin tänä vuonna IKH-Areenalla Kauhajoella. Tapahtuman organisoivat yhteistyössä siemenperunatalot Myllymäen Peruna, Finpom, HZPC Kantaperuna ja SPK. Tapahtuma on synnytetty Tyrnävällä siementalojen avoimet ovet periaatteella.

– Näytteilleasettajia saatiin hienosti mukaan yhteiseen ponnistukseen. Kaikki osallistuivat aktiivisesti tapahtuman ideointiin ja markkinointi hoidettiin omien kanavien kautta. Näin tapahtumasta muodostui aito ja kaupallisesti tuntuva ammatilaistapahtuma, sanoo Timo Myllymäki.

– Kauhajoelta 200 kilometrin etäisyydessä on 14 000 hehtaaria Suomen perunapinta-alasta, joka on yhteensä 19 000 hehtaaria. Eli tapahtuman saavutettavuus on perunanviljelijän kannalta edullinen.

Tietoisku!

– Kaikki näytteilleasettajat pääsivät päivän aikana ääneen, kun langaton mikki kiersi esittelijöiden pöydät. Lisäksi VIP-tilan ka-

Teuvalainen viljelijä Juha Hirvelä jututti ProAgrian asian tuntija Saija Ohriluomaa (vas.) ja Liisa Kyntäjää. Asiasisällön lisäksi naisten osastolla sai arvuutella perunoiden painoa.

binetissa oli toistakymmentä lyhyttä tietoisuutta, kertoo Timo Myllymäki.

– Tapahtuma oli viljelijöille täysin ilmainen. Runsaan osallistujamäärän ja saadun palautteen perusteella konsepti toimii myös Kauhajoella, päättää Myllymäki.

OPEN DAY tapahtuma järjestettiin IKH-Areenalla, joka toimii koripallojouk-

kue KarhuBasketin kotiareenana.

– Perunaväki todisti monitoimiareenan puitteet muunneltaviksi erilaisia tapahtumia silmällä pitäen, kommentoi Areenan omistaja, sijoittaja ja Siementila Suokkaan Petri Suokas. ❖

260 vierailijaa
+ 54 esittelijää
+ konekenttä

AVR SPIRIT 9200i päivitetty malli

AVR Spirit 9200 nosti aikanaan hinattavien kaksirivisten nostokoneet uudelle tasolle. Parempi säätävyys, isompi kapasiteetti ja parempi hallittavuus: kaikki helposti hallittavissa täyshydrauliikan ja CrossRoller rullien ansiosta. Kaikki tämä oli tietenkin kehitetty AVR filosofian mukaan, missä hellävarainen nosto on ykkösprioriteetti.

Spirit 9200i on päivitetty versio. Hallintalaite, pyöräveto, varsimatto, nappulamattoyhdistelmä, CrossRollermoduuli ja Clean & Go säiliö ovat kaikki vielä parempia. Mitä on parempi Spirit 9200i koneella? Improved (parempia puhdistusmoduuleja), intelligence (automaattisia toimintoja) & intuitive (helppokäyttöinen). Äärimmäinen versio uraauurtavasta koneesta!

Mitkä ovat tärkeimmät päivitykset?

ISOBUS

Koneen käyttöjärjestelmä on yhteensopiva ISOBUSin kanssa. Tämä tarkoittaa, että laite voidaan konfiguroida valitsemasi ISOBUS-yhteensopivan näytön kautta. AVR voi tarjota sinulle Müller Touch800- tai Smart570-näytön tähän tarkoitukseen. Koneessa on vakiona myös ergonominen AVR-joystick, ja ISOBUS-AUX-järjestelmän ansiosta eri toimintoja voidaan ohjata myös traktorin joystickillä. Selkeät kuvakkeet ja intuitiiviset valikot, joita täydentävät koneen automaattiset toiminnot, optimoivat kaikki Spirit 9200i:n käyttäjäturvallisuuden.

Puhdistusmoduulit

Seulontakapasiteetti / pudotuskorkeudet
Jopa neljä mattoa ennen nappulamattoja takaavat maksimaalisen seulontakapasiteetin. Voit valita pehmeän seulontamaton neljäntenä mattona tai vaihtoehtoisesti CrossRoller rullia jos haluat vielä enemmän seulontatehoa. Pudotuskorkeudet pidetään minimissä koko koneessa. Koska varsi- ja seulontamatot ovat niin lähellä toisiaan pudotuskorkeudet ovat minimaalisia. Varsimaton alla on umpimatto mikä vie varrenpätät ja multaa eteenpäin samalla kun perunat pyörivät takaisin koneeseen. Tämän ansiosta AVR Spirit 9200i takaa markkinoiden alhaisimmat pudotuskorkeudet, jopa 33%:n marginaalilla lähimpään kilpailijaan.

CrossRoller moduulin jatkokehitys varsvetorullalla poistaa varrenpätät tehokkaasti.

CrossRoller rullat

CrossRoller rullat lisäävät merkittävästi koneen puhdistuskapasiteettia – ilman ylimääräisiä suunnanmuutoksia koneessa. Tämä on ainutlaatuista markkinoilla.

CrossRoller rullat poistavat tehokkaasti multaa, kokkareita ja pikkukiviä tuotevirrasta, tämän ansiosta nappulamatto pystyvät puhdistamaan tuote vielä paremmin. CR-moduulin viimeinen rulla on myös varustettu kumilla, ja yhdessä harjatangan kanssa se toimii tehokkaana varsvetorullana.

CR-moduuli voidaan säätää niin että ne toimivat täydellisesti kaikissa nostolosuhteissa. Lisää puhdistustehoa!

Clean & Go säiliö

Clean & Go - säiliö lisävarusteena. Voit valita molempien maailmojen parhaat puolet: 8 tonnin säiliö, lisää seulontakapasiteettia ja purku nostonaikana.

Pyöräveto

Hydrostaattinen pyöräveto on saatavana lisävarusteena. Ylimääräinen hydraulipumppu käyttää 2815cc pyörämoottoria oikealla pyörällä ja 1745cc pyörämoottoria vasemmalla pyörällä. Näin ollen taka-akselin vetokyky on 120 hv. Vetojärjestelmä – joka on jopa tehokkaampi kuin edellisessä mallissa – on erinomainen myös käyttäjäturvallisuudessaan: sitä voidaan käyttää intuitiivisella lisänäppäimistöllä, kun taas ISOBUS-ohjaus tunnistaa automaattisesti, liikkuuko kone eteen- vai taaksepäin.

AVR Connect

Spirit 9200i:tä voidaan valvoa täysin etänä verkossa. AVR Connect -tilin avulla voit seurata suorittamiasi töihin liittyviä tietoja, anturitietoja, hälytyksiä ja tuottotietoja. Jopa etädiagnostiikka on mahdollista jälleenmyyjän tai AVR:n entistä parempaa tukea varten. ❖

SEURAAVALLE TASOLLE AVR SPIRIT 9200i KONEELLA!

Uusi päivitetty versio; ISOBUS kone, markkinoiden alhaisin pudotuskorkeus, CR-moduulin viimeinen rulla varsirullana, iso Clean & Go-säiliö, entistä vahvempi pyöräveto ja AVR Connect. Älykkäillä toiminnoilla ja nykyaikaisilla teknologioilla Spirit 9200i on **uniikki markkinoilla**. Skannaa QR-koodi ja lue enemmän.

Lue enemmän
Spirit 9200i

Katso koko konetarjontamme www.farmers.fi

Ruokaperunan varastot maatiloilla 15.10.2024 (Luke)

Ruoka- ja ruokateollisuusperunan varastotilasto on valmistunut Lukesta. Ruoka- ja ruokateollisuusperunan ala on vähentynyt 45 ha viime vuodesta. Varastossa 15.10.24 olisi perunaa 193 miljoonaa kiloa, josta ruokaperunaa 161 miljoonaa kiloa. Viime vuonna vastaavaan aikaan luvut olivat perunaa 195 milj. kiloa ja ruokaperunaa 156 milj. kiloa.

Vuonna 2024 on selvästi enemmän perunaa varastoissa Kanta-Häme 3 milj., Pirkanmaa 3 milj. ja Etelä-Pohjanmaa 10

milj. kiloa. Toisaalta vuonna 2024 on vähemmän perunaa varastoissa alueilla Satakunta 6 milj., Pohjanmaa 3 milj., Keski-Pohjanmaa 1 milj. ja Pohjois-Pohjanmaa 6 milj. kiloa. Koko Suomen keskimääräinen satotaso on noussut vain 1000 kiloa hehtaarilta viime vuoteen verrattuna, vaikka alueittain on suuria eroja muutoksissa.

Korjaamattoman perunan ala on huomattavasti pienempi kuin viime vuonna, eli perunat on pääsääntöisesti saatu nostettua. Etelä-Pohjanmaalla on saatu hyvä

sato, mutta näyttäisi siltä, että uuden sadon suurempi käyttö kesällä vanhan perunan loppuessa normaalia aiemmin on vähentänyt varsinkin muilla alueilla perunaan kokonaismäärää varastoissa edelliseen vuoteen verrattuna.

Timo Myllymäki

10 kohtaa terveen perunan tuottamiseksi

1. Varmista siemenperunan hyvä laatu.
 - Käytä ainoastaan sertifioitua tai siitä kerran omalla tilalla lisättyä siemenperunaa.
 - Tarkista, että tilaamasi siemenenä vastaa odotuksiasi ja tilausta.
 - Ulkomaisen siemenperunan käytössä on aina suurempi kasvinterveydelinen riski kuin kotimaisessa siemenperunassa.
 - TOS-peruna tulee tuottaa siemenperunan viljelytekniisten vaatimusten mukaisesti, sen laadun varmistus on viljelijän omissa käsissä.
2. Noudata viljelykiertoa kasvintuhojariskin vähentämiseksi ja maan hyvän kasvukunnon turvaamiseksi.
3. Huolehdi perunan idätyksestä, se varmistaa hyvän kasvuunlähden ja vähentää tautien riskiä.
 - Pitkittynyt idätysaika tai väärät idätysolosuhteet voivat pilata hyvinkin siemenperunan.
4. Turvaa hyvät kasvuolot. Asianmukainen viljelytekniikka ja tasapainoinen lannoitus varmistavat sadon määrän ja laadun.
5. Havainnoi ja ennakoij kasvintuhojen riski viljelytekniikassa. Tarpeenmukainen kasvinsuojelu turvaa terveen perunasadon ja varmistaa käyttötarkoituksen mukaisen laadun.
 - Peittäus.
 - Kasvukauden aikaiset torjuntatoimet ja multa.
 - Varsiston hävitys tarvittaessa, kun kasvusto on riittävän tuleentunut ja kuori kiinnittynyt mukulaan.
6. Kiinnitä huomiota nostoon. Hellävarainen nosto varmistaa, että sato saadaan hyvälaatuisena varastoon ja tautien leviämiskäsi varastossa pienenee. Varmista sadon riittävä tuleentuminen nostoa ajatellen testaamalla kuoren kiinnittyminen peukalotestillä.
7. Arvioi sadon laatua. Lajittelu laadun mukaan. Toimitusjärjestys varastolta on suunniteltava siten, että heikoimmin pitkään varastointiin soveltuvat erät myydään ensin tai niitä ei viedä varastoon ollenkaan.
 - Eri perunaerät ja -lajikkeet varastoidaan erillään, jotta mahdollisten ongelmien ilmaantuessa voi vahingon etenemisen rajoittaa varastokaudella.
 - Omaksi siemeneksi käytettävä TOS-peruna on hyvä varastoida omissa osastoissaan.
8. Varastoi oikein. Hyvät varastointi-olosuhteet kosteuden ja lämpötilan säätöineen estävät varastotautien lisääntymisen ja pitävät perunan hyvälaatuisena käyttötarkoitukseen asti.
 - Kolhiintunut sato viilennetään hitaasti.
 - Tyvimätäriskä osoittava sato viilennetään nopeasti.
9. Huolehdi puhtaudesta. Tuotannon hyvä hygieniä ehkäisee tautien leviämisen.
 - Puhdista koneet ja laitteet siirryttäessä lohkolta toiselle tai käsiteltäessä uusia perunaeriä.
 - Puhdista varasto ja laatikot aina ennen

- uuden varastokauden alkua.
 - Huolehdi myös, etteivät tilalla asioivat toimijat tai kuljetuskalustot levitä epäpuhtauksia multa-aineksen mukana.
 - Huomioi kasvintuhojen leviämiskäsi mahdollisuus, jos tilalle tuodaan perunaa ulkopuolelta.
10. Huolehdi asianmukaisesta jätteiden käsittelystä niin, etteivät taudit ja tuholaiset leviä perunan viljelyalueille

Lähde: Petla

Kehitysjohtaja Mika Hyövelä, Viljelijän Berner

Helmi-projektilla tärkkelyssadot ylös

Viljelypääällikkö Kimmo Pusa, asiakkuuspääällikkö Asko Seppänen ja kehitysjohtaja Mika Hyövelä pitävät Helmi-projektin tuloksia myönteisinä. – Siirtyminen entistä voimakkaammin uuden teknologian käyttöön ja satotasojen analysointiin vahvistaa alan tulevaisuutta, he sanovat.

– **Helmi**-projekti, pyrkii parantamaan tärkkelysperunan viljelyn kannattavuutta ja kilpailukykyä tärkkelyssatoa nostamalla. Yhdistämällä moderni teknologia ja viljelyosaaminen, voidaan saavuttaa huomattavia edistysaskeleita, kertoo projektiin vastuuvetäjä **Mika Hyövelä** Viljelijän Berneriltä. Helmi-hankkeen verkostostossa ovat mukana myös Finnamyl ja Lapuan Peruna.

– Tavoitteet on asetettu korkealle ja katsomme vuoteen 2030. Monet kehittämiskohteet ravinnetasapainon optimoinnista kestäviin viljelykiertoihin ja maaperän kunnon parantamiseen. Tämä lähestymistapa ei ainoastaan edistä satotasojen nousua, vaan myös minimoi ympäristövaikutuksia, kuten eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumista. Projektin yhtenä tavoitteena on määrittellä tärkkelysperunan viljelyn parhaat käytännöt tärkkelysperunan viljelymenetelmäksi. Tämä on hankkeeseen sitoutuneille tiloille täysin ilmaista ja neuvontaa on tehty am-

mattilaisten voimin matalan kynnyksen periaatteella, kertoo Hyövelä.

Mukana asiantuntijatiimissä ovat olleet viljelypääällikkö **Kimmo Pusa** (Finnamyl), asiakkuuspääällikkö **Asko Seppänen** (Viljelijän Berner) ja viljelyneuvoja **Marja Valtonen** (Lapuan Peruna).

– Matalan kynnyksen yhteydenpito tarkoittaa mm. alueellisia Whatsup-ryhmiä, jossa viljelijät ovat saaneet kysyä ja jakaa tietoja. Sivutuotteena on tullut myös kevyempää sisältöä ja yhteishenkeäkin siellä on luotu, sanoo Hyövelä.

Satotietoisuus

Mika Hyövelä kertoo, että teknologian hyödyt valjastettiin käyttöön heti projektin alussa.

– Mitattu lohkojen kasvukunto, kasvustojen ravinnetila ja ravinteidenkäytön hallinta auttavat jäsentämään tulosta pelolla eli satotietoisuus paranee. Tieto motivoi viljelijää ja sitouttaa tekemään satoa

parantavia toimenpiteitä. Oleellista on ollut myös se, että mukaan lähteneet viljelijät tietävät, että tuloksia ei tehdä hokkuspokkus tempuilla, sanoo Hyövelä.

– Viljelysuunnitelmien perusteella tyypin käyttö oli tiloilla hieman suurempaa kuin satotasotavoitteet olisivat edellyttäneet. Vastaavasti kaliumin osalta monella tilalla käyttö oli huomattavasti alle tärkkelysperunan tarpeen. Orgaanisperäisen tyypin haastavuus tuli esille kasvuston ravinnemittauksissa korkeina nitraattipitoisuuksina kasvukauden lopulla.

Helmi-projekti on osoittanut, että taloudellinen tehokkuus ja kestävä kehitys voivat kulkea käsi kädessä, sillä oikeilla viljelymenetelmillä ei ainoastaan paranneta tärkkelysperunan satoja ja laatua, vaan myös luodaan kestävä pohja tulevaisuuden maataloudelle. ❖

Lisätietoja/lähde: viljeijanberner.fi

Dennis Grönroos, DG Växt

”Sään ääri-ilmiot näyttävät olevan uusi normaali”

Perunanviljelyn asiantuntija **Dennis Grönroos** on kiertänyt kymmenillä perunalohkoilla pitkin mennyttä kasvukautta. Hän näkee oikean perunalohkon valinnalla suuren merkityksen satomäärän ja -laadun kasvattamisessa.

– Ilman hyvää lohkoa on vaikea tuottaa laadukasta perunaa. Tähän päästää laittamalla vesitalous kuntoon ojituksella, ja myös kalkitus parantaa lohkon ominaisuuksia, muistuttaa Grönroos. Hän suunnittelee tiloilla erityisesti viljelykierron, kalkituksen ja salaajituksen kokonaisuutta.

– Lähtökohtana on tutkittu tieto peltolohkosta, myös sen historia, hän muistuttaa.

– Lisäksi näiden toimenpiteiden, jotka tarkoittavat aina taloudellisia panostuksia, taustalla pitää olla kestävä kustannuslaskelma. Silloin viljelijä uskaltaa lähteä kehitystyöhön.

Sääolosuhteet

– Viime vuosina kevään kuivuus on vaivannut säännöllisesti. Samalla vettä, jota peruna sopivassa suhteessa tarvitsee, saadaan liian myöhään. Tämä vaikuttaa sadon laatuun. Lopulta nostokaudella märkyttä on kiusaksi asti.

Tautipuolella viime kasvukausi oli Grönroosin näkemyksen mukaan rutan osalta edelliskautta haastavampi.

– Ruttokierroksia on tullut lisää. Samoin lehtipolte on vuosi vuodelta suurempi ongelma, hän päättää. ❖

GR-Service avaa ovensa

– Tervetuloa Kristiinankaupungin Skaftungiin avointen ovien päivään tällä kertaa joulun alla 17.–18.12.

Täydennämme näyttelykattausta kotisivuillemme, mutta perinteisellä kiinnostavalla sabluunalla mennään, kertoo

Timo Myllyviita GR-Servicestä. Seuraa tapahtumaa: grservice.fi

Perinne
jatkuu!

MYMET

MICHALAK®

Laaja valikoima helppokäyttöisiä tuotteita jossa mahtava hintalaatusuhde

UUTUUS Sipulin listin

Vesisuppilot
Laatikointilaite
Hihnakuljettimet
Laatikonkipaajat
Märkäkylpyaltaat
Sumutuspesukoneet
Vihannespesurit
Vihannes ruuvipesurit
Rullakuivainpöydät
Vihannesharjakoneet
Kiillotuskoneet
Vastaanottotaskut
Rullalajittelijat
Telalajittelijat

Pituuslajittelijat
Verkkolajittelijat
Kivenerotin
Valintapöydät
Rullapöydät
Pakkaustaso pyöreä
Täyttösuppilot
Pussituskoneet
Pussien ompelukoneet
Monipää vaakat
Vastaanottosuppilot
Varastosäiliöt kuljettimella ym.

michalak.com | grservice.fi | info@grservice.fi
020 7307150 | 040 5203895

Bernerin koetoiminta on tuottanut merkittävän määrän dataa ja kokemusta myös viljelijöille

KUKA:

Asko Seppänen
asiakuuspäällikkö, Berner Oy

MIKSI:

Alusti OPEN DAY tapahtumassa mm. Viljelijän Berner-koetöiminnasta

– Berner konsernilla on neljä tukijalkaa; kuluttajatuotteet, terveydenhuolto- ja laboratoriot, maatalous ja teollisuus, luetteli asiakuuspäällikkö **Asko Seppänen** esitellessään 141 vuotta sitten perustetun perheyrittöksen Berner maatalouden tutkimus- ja kehittämis- sekä koetöimintaa. Seppänen on osa tässä lehdessä toisaalla esiteltävän Helmi-projektin asiantuntijatiimiä.

– Bernerin koetöiminta on täysin yrityksen itsensä rahoittamaa. Tämän vuoden satsaus on ollut merkittävä, mm.

rikkakasvikokeet, lehtipoltekoe, lannoitepörraskoe ja kasvinsuojelukokeet ovat tuottaneet merkittävän määrän dataa ja kokemusta myös viljelijöille.

Berner konserni toimii 7 maassa ja henkilöstön määrä on 883. ❖

Maanviljelijä Tommy Ehrns, Vöyri:

Verkostosta uutta tietoa

Pohjanmaalla Vöyrillä veljensä Johanin kanssa yhteistä maatalousyhtymää pyörittävä **Tommy Ehrns** on ollut Helmi-projektissa mukana sen alkamisesta saakka. Vinkki lähteä mukaan tuli Lapuan Perunalta.

– Tärkkelysperunaa emme ole viljeleet kovin pitkää aikaa, joten lähdimme mukaan saadaksemme sato- ja tärkkelyspitoisuuksia nousuun, kertoo Ehrns.

Ehrnsien maatalousyhtymä pyörittää lihasikalaa ja viljelee mm. ohraa, härkäpapua ja keräkaalia teollisuuden tarpeisiin.

– Härkäpapu tuo tyypeä peltoon ja muuten vuoroviljely auttaa esimerkiksi rikkakasveja vastaan, sanoo Ehrns.

Helppokäyttöinen

Helmi-projektissa viljelijä on saanut ilmaiseksi käyttöönsä digitaalisia palveluita, joilla mm. kasvinsuojelutoimenpiteet, lajikevalinnat ja lohkohtainen satotieto tulevat yhteenvetona viljelijälle. Näiden avulla vuoden aikana vastaan tullessiin haasteisiin pystyy seuraava vuonna rea-

goimaan helposti.

– Näiden välineiden käyttöönotto oli meille helppoa ja luontevaa, sanoo Tommy Ehrns. Hankkeen kärkeen hän arvioi sen mukanaan tuoman viljelijäverkoston.

– Siellä tieto, kokemukset ja kaikki kauteen liittyvä ajankohtainen liikkuu nopeasti. Myös asiantuntijoiden vierailu lohkoilla kasvukauden aikana oli hyödyllistä.

Helmi-projekti jatkuu vuonna 2025.

– Mukanaolo kyllä kiinnostaa, päättää Ehrns. ❖

Mizukille käyttö lupa 2032 asti

Vihdoinkin saadaan lupaa uusille aineille varsistonhävitykseen. Varsistonhävitykseen ja myös rikkakasvin torjuntaan Mizukille annettu käyttö lupa 2032 asti. Rikkakasvintorjunnassa käyttömäärä 0,5-1,0 l/ha (yhdessä jonkun maavaikutteisen aineen kanssa). Varsistonhävityksessä joko varsien murskaus mekaanisesti ja ruiskutus 1-3 pv myöhemmin 2,0 l/ha + 2-3 l/ha Renol öljy. Tai ilman murskausta käyttömäärä 1,0 l/ha + 1-3 l/ha Renol ja

uusinta 5-7 pv päästä samalla käyttömäärällä.

Tosi tärkeää, että ruiskutus tehdään aamulla/aamupäivällä, mieluiten aurinkoisena päivänä, valon määrän maksimointi on tärkeää. Vesimäärä tulee olla korkea (vähintään 300 l/ha) ja ajovauhti maltillinen. Mizuki on kosketusvaikutteinen, tehoa siihen mihin osuu. Saa käyttää myös pohjavesialueella. Varo aika on 7 päivää. Ruttopaineen mukaan voi olla tarvetta käyttää ensimmäiseen ruiskutukseen rutontorjuntaineita yhdessä Mizukin kanssa. ❖

Haasteista huolimatta kansainvälisillä perunamarkkinoilla on positiivinen vire

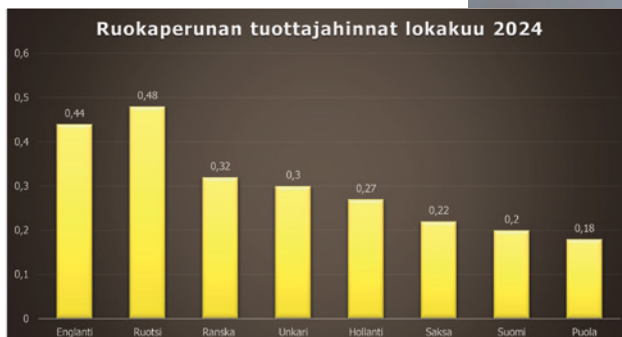
– Perunakausi saadaan pakettiin marraskuun aikana. Olemme sitten viisaampia perunamarkkinan kokonaistilanteesta Euroopassa, sanoo Luonnosta ryhmän toimitusjohtaja **Antti Kuusisto**. Työssään kansainvälisen perunakaupan keskiössä hänen on pidettävä tuntosarvet jatkuvasti ylhäällä. Varsinkin, kun tytäryhtiöt Hollannissa ja Iso-Britanniassa ovat kasvu-uralla.

– Viisi vuotta sitten lähdimme tosissamme yrityksen kansainvälistymisstrategian kimppeeseen. Tavoitteena oli eurooppalaisia tytäryhtiöitä ja liikevaihdon kasvattaminen 20 miljoonan euron luokkaan. Tällä hetkellä strategian tavoitteisiin on päästy kovalla työnteolla ja henkilökunnan ammattitaidon ansiosta, sanoo Kuusisto.

Vaihtelevat olosuhteet

Sääolosuhteiden vaikutus viljelyn onnistumiseen vaihtelee vuosittain ja alueittain.

– Ainoastaan se, että sää vaikuttaa pysyy vakiona. Keski-Euroopassa, Belgiassa, Hollannissa

ja osassa Saksaa, sateet kiusasivat alkukautta. Paikoin istutukset kestivät heinäkuulle saakka ja samoin nosto venyi marraskuulle, tietää Kuusisto. Pohjoismaiden ja Baltian tilannetta hän kuvailee paremmaksi.

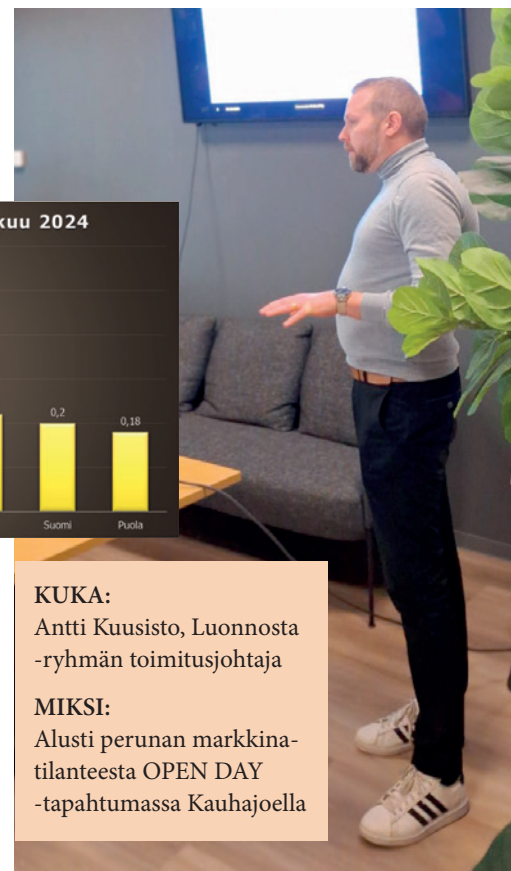
– Satotasot ovat normaaleja, jopa hyviä. Ruotsissa tuottajahinta on pitänyt pintansa poikkeuksellisesti koko vuoden, kun kesän ja alkusyksyn tuottajahinnat ovat olleet talolla 0,85-0,55 €/kg. ❖

KUKA:

Antti Kuusisto, Luonnosta-ryhmän toimitusjohtaja

MIKSI:

Alusti perunan markkina-tilanteesta OPEN DAY -tapahtumassa Kauhajoella

GR SERVICE GRIMME

**TULE NÄKEMÄÄN
UUTUUSKONE
GRIMME EVO 260**

**+ PALJON MUITA
KONEITA JA YHTEIS-
TYÖKUMPPANEITA**

AVOIMET OVET 17–18.12

Tiistai 17.12 ja Keskiviikko 18.12 • klo 9–17 • Skaftungintie 187

GRSERVICE.FI • INFO@GRSERVICE.FI • GRIMME.DK • RR@GRIMME.DK

LAJIKKEITA MONEEN ERI KÄYTTÖTARKOITUKSEEN

Lisätiedot
seuraavalla
aukeamalla

Nixe

Nopeakasvuinen yleisperuna

- Melko aikainen ja hieman jauhoinen ruokaperuna
- Pitkän soikea mukula
- Nopea kasvu ja aikainen kuoren kiinnittyminen
- Tärkkelys n. 14 %
- Hyvä mop topin kestävyys
- Tuottaa pakkauskoon 40-60 mm perunaa

UUTUUS!

Fontane

Jauhoinen suosittu ranskanperuna

- Melko aikainen suosittu ranskanperuna
- Tekee hyvin mukulamäärää
- Tuottaa isoa mukulakokoa
- Erittäin korkea sadontuottokyky jauhoiseksi lajikkeeksi
- Tärkkelys n. 16-17 %
- Erittäin hyvä mop topin kestävyys

LOPPUUNMYTY!

Baltic Rose

Punakuorinen kaunotar

- Melko myöhäinen kiinteä peruna
- Punainen kuori, erittäin keltainen malto
- Korkea ruvenkestävyys
- Suuri mukulakoko
- Korkea kauppakelpoinen sato

Gala

Tunnustettu Makukisan voittaja!

- Aikainen yleisperuna
- Satoisa myös vaativissa kasvuoloissa
- Erittäin hyvät taudinkestävyydet
- Runsas mukulamäärä, tasakokoista perunaa
- Erittäin hyvä käsittelykestävyys

Pirol

Aikainen punaiseen pussiin, chipsilajike!

- Aikainen jauhoinen ruoka- ja chipsiperuna
- Suuri mukulamäärä
- Korkea sato aikaiseksi jauhoiseksi lajikkeeksi
- Tärkkelys 16-18 %
- Hyvä ruven- ja kuivuudenkestävyys
- Hyvä mustelmien kestävyys

UUTTA KASVUA PERUNASTA

Myllymäen Peruna Oy

● KIINTEÄ

🍴 Ruokaperuna

🍟 Valmistuotteet

🍟 Ranskanperunat

● YLEISPERUNA

🏭 Tärkkelysperuna

🍟 Kuorintalaatua

🍟 Chipsi

● JAUHOINEN

🌿 Luomu

Goldmarie

Makukuningatar Saksan maalla

- Melko aikainen kiinteä peruna, ruoka- ja ruokateollisuusperuna
- Erittäin keltakuorinen
- Mukulakoko keskinkertaisesta isoon
- Erittäin hyvä ruvenkestävyys
- Hyvä käsittelykestävyys
- Hyvä rutonkestävyys

Solist

Varhaisin moniottelija kauppaan ja teollisuuteen

- Erittäin aikainen varhaisperuna
- Hyvä mukulamäärä, tasakokoista mukulaa
- Myyntiaika juhannuksesta talveen
- Kestää stutuksen kylmään maahan
- Hyvänmakuinen peruna
- Suomen suurin varhaisperunalajike
- Ei tarvitse varaston hävitystä

Loreen

Sisäsiisti kuorintalajike!

- Melko myöhäinen yleisperuna
- Erittäin keltainen maito
- Runsasmukulainen
- Tärkkelys 13%
- Erittäin hyvä sisäinen laatu
- Hyvä maltokaaren kestävyys

Paroli

Varma herkkä kesäperunasta syksyyn saakka

LOPPUUNMYTY!

- Erittäin aikainen varhaisperuna
- Taimettuu nopeasti ja muodostaa mukulat
- Kauniin keltakuorinen
- Melko suurta mukulakokoa aikaisin
- Hyvä ruvenkestävyys

Soraya

Suuritasoinen, myös luomuun!

- Aikainen kiinteä peruna
- Hyvä mukulamäärä
- Mukulan koko melko suuri
- Erittäin hyvä ruven ja harmaahilseen kestävyys
- Hyvä lehtiruton kestävyys
- Sopii kuorittuna vakuumiin

Orla

Elokuun loppupuolen nostoihin

- Aikainen syysperuna
- Runsasmukulainen
- Erittäin hyvä sisäinen laatu
- Hyvä rutonkestävyys
- Hyvä maltokaaren kestävyys
- Luomuun

TÄRKKELYSPERUNALAJIKKEET

Mungo

Tärkkelyssatojen haastaja

LOPPUUNMYTY!

- Aikaista korkeaa tärkkelystä
- Erittäin korkea tärkkelysprosentti
- Korkea mukulamäärä- ja sato
- Mukulat irtoavat varsista nostossa
- Myös luomuun
- Kestävyys kaikki keltaperuna-ankeroisen rodut

Partner

Luottokumppanisi satokauden alkuun

- Erittäin aikainen tärkkelysperuna
- Tekee sadon elokuun loppuun mennessä
- Korkea mukulamäärä
- Tuottaa aikaisin hyvän tärkkelyssadon
- Kestävyys kaikki keltaperuna-ankeroisen rodut

		Lajike											Tärkkelyslajikkeet	
		Solist	Paroli	Orla	Gala	Fontane	Nixe	Pirol	Soraya	Loreen	Goldmarie	Baltic Rose	Partner	Mungo
Aikaisuus	Erittäin aikainen	●	●										●	
	Aikainen			●	●									●
	Melko aikainen					●	●	●	●					
	Melko myöhäinen									●	●			
	Myöhäinen											●		
	Mallon väri	VK	K	VK	K	VK	K	VK-K	K	K	K	K	V	VK
	Tärkkelyspitoisuus	11-12	12	12	12-13	16-17	14	16-18	11-12	12-13	12-14	12	18-21	21-24
	Keittotyyppi	A-B	A-B	B	B	C	B, C	C	A-B	B	A-B	B	-	-
Käyttötarkoitus	Luomu	●	●	●	●				●	●	●			●
	Tärkkelys							●					●	●
	Ranskanperuna/ Chips					●		●						
	Kuorinta	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
	Pakkaus	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
	Kuori	Sileä	Sileä	Sileä	Sileä	Sileä	Sileä	Hiukan karhea	Sileä	Sileä	Sileä	Sileä	Sileä	Hiukan karhea
Kestävyydet	Seitti	++	++	+	+++	++	++	++	+++	++	+++	++	++	++
	Vihertyminen	++	++	++	++ !	++	++	++	++	++	++	++	+	++
	Käsittely- kestävyys	+++	+++	++	+++	++	+++	+	+	++	+++	++	++	+++
	Keltaperuna- ankeroinen	++	+	-	++	++	++	++	++	++	++	+	+++	+++
	Kuivuus	-	+	+	++	++	++	++	+++	+++	++	++	+	++
	Perunarutto	+	+	++	++	++	++	++	++	++	++	++	+	++
	Maltokaarivirus	+	++	+++	++	+++	++	++	+++	++	+++	++	arka	+
	Perunarupi	+++	+++	+	++	++	++	++	+++	+/++	+++	+++	++	+++
	Varastosäilyvyys	++	+++	++	+++	+	+++	++	+++	+++	+++	++	++	++

Keittotyyppi: **A**=kiinteä, **B**=yleisperuna, **C**=jauhoinen
Mallon väri: **V**=valkoinen, **VK**=vaalean keltainen, **K**=keltainen

Keltaperuna-ankeroinen:

kestävyys **+** = 1 rotu, **++** = 2 rotua,

+++ = kaikki keltaperuna-ankeroisen rotut

Kestävyydet kasvitaudit: - = arka, + = jonkin verran kestävä, ++

= hyvä kestävyys, +++ = korkea kestävyys

LISÄTIETOJA

Solist, Paroli Vaihtelevat sääolosuhteet voivat altistaa kasvuhalkeamille
Gala != Kaupan keinovalo tekee vihertymistä
Pirol != Arka kolhuille, mutta hyvä mustelmien kestävyys
Goldmarie Tekee mukulat syvälle, istutus matalaan
Partner Tärkkelyskauden alkuun
Mungo Mukulan muoto muuttuu pitkäsoikeaksi kasvun lopussa

Tiedot perustuvat virallisiin ja omiin lajikekokeisiin sekä viljelijöiden käytännön kokemuksiin. Perunat ovat luonnontuotteita, joten sää ja ym. olosuhteet voivat vaikuttaa ominaisuuksiin.

Siemenperunahinnasto

Hinnat voimassa
30.11.2024 alkaen toistaiseksi.

A-lk siemenperuna, loppuunmyydyillä hinnat yliviivattu.

Viljelijän kokonaistilausmäärä	Tilausmäärä yli 20.000 kg		Tilausmäärä yli 10.000 kg		Tilausmäärä yli 5.000 kg		Perushinta	
	30-40 mm pieni koko	40-55 mm iso koko	30-40 mm pieni koko	40-55 mm iso koko	30-40 mm pieni koko	40-55 mm iso koko	30-40 mm pieni koko	40-55 mm iso koko
Gala, yleisperuna	0,65	0,51	0,68	0,53	0,71	0,56	0,74	0,58
Loreen, yleisperuna	0,71	0,55	0,74	0,57	0,77	0,60	0,80	0,62
Orla, yleisperuna	0,71	0,55	0,74	0,57	0,77	0,60	0,80	0,62
Nixe, jauhoinen	0,71	0,55	0,74	0,57	0,77	0,60	0,80	0,62
Paroli, kiinteä/varhainen	0,73	0,57	0,76	0,60	0,80	0,62	0,83	0,65
Pirol, jauhoinen	0,71	0,55	0,74	0,57	0,77	0,60	0,80	0,62
Solist, A-lk, kiinteä/varhainen	0,73	0,57	0,76	0,60	0,80	0,62	0,83	0,65
Soraya, kiinteä/varhainen	0,71	0,55	0,74	0,57	0,77	0,60	0,80	0,62
Mungo, tärkkelys	Mungon siementä saatavilla suoraan tärkkelysperunatehtaaltasi							
Partner, tärkkelys	Partnerin siementä saatavilla suoraan tärkkelysperunatehtaaltasi							
	28-40 mm pieni koko	40-50 mm iso koko	28-40 mm pieni koko	40-50 mm iso koko	28-40 mm pieni koko	40-50 mm iso koko	28-40 mm pieni koko	40-50 mm iso koko
Goldmarie, yleisperuna	0,72	0,53	0,75	0,55	0,79	0,58	0,82	0,60
	28-35 mm pieni koko	35-50 mm iso koko	28-35 mm pieni koko	35-50 mm iso koko	28-35 mm pieni koko	35-50 mm iso koko	28-35 mm pieni koko	35-50 mm iso koko
Baltic Rose, punakuorinen	0,70	0,58	0,74	0,61	0,77	0,63	0,80	0,66
Fontane, ranskanperuna	0,91	0,65	0,91	0,65	0,91	0,65	0,91	0,65

Siemenperunan hinnat on alv 0 % vapaasti myyjän varastolla Kauhajoella, Lapualla, Tyrnävällä tai Vieremällä. Hintoihin lisätään voimassa oleva alv 14 %.

Hinnat ovat 1200 kg:n suursäkkeihin pakatun siemenperunan hintoja. 600 kg suursäkeissä hinta + 0,04 €/kg. 25 kg verkkosäkeissä + 0,07 €/kg. Kokonaistilausmäärään lasketaan kaikki tilaamanne lajikkeet yhteensä, sen mukaan tulee kaikkien lajikkeiden hinta.

Kertakäyttölavat sisältyvät hintoihin. Siemenen hintaan ei lisätä toimitusajan kohtaan liittyviä varastointilisämaksuja!

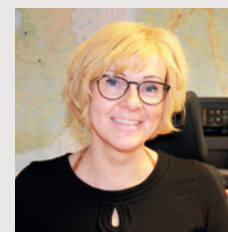
LISÄTIEDOT LAJIKKEISTA
www.myllymaenperuna.fi

UUTTA KASVUA PERUNASTA
Myllymäen Peruna Oy

Timo: 040 506 6638

Virpi: 040 070 1250

Lajikekokeista kuvia Dagsmarkin 20.8 ja Jepuan 21.8. peltopäiviltä 2024

Dagsmark, Nixe 50 tn/ha

Dagsmark, Orla 47 tn/ha

Dagsmark, Solist 59 tn/ha

Dagsmark, Soraya 55 tn/ha

Jepua, Orla

Jepua, Nixe

Jepua, Fontane

Lajikekokeissa lajikkeemme menestyivät hyvin varhaisesta nostoajankohdasta huolimatta. Ohessa kuvia Dagsmarkin ja Jepuan kokeista ja hyvistä sadoista. Huomioita herättää esim. Solistin kova sato ja laatu ihan priimaa.

Omissa lajikekokeissa Kauhajoella meillä oli 41 lajiketta kokeilussa, näistä suurin osa oli ensimmäistä kertaa kokeissa Norikalta, Solanalta ja Agricolta. Kokeissa oli ruokaperuna-, ranskanperuna- ja tärkeleysperunalajikkeita. Verrokkina uusille

lajikkeille on osa vanhoista suosituista lajikkeista. Uutuuden tulee olla parempi kuin verrokki tai ainakin tarpeeksi erilainen. Lisäksi uusille lajikkeille tehdään Karijoella ruokaperunantuottajan pelloilla mop topin kestävyys kokeet. Näiden lajikekokeiden perusteella valitsemme uusia lajikkeita lisäykseen Suomeen. Tällä kertaa löysimme potentiaalisia lajikkeita moneen eri käyttötarkoitukseen. Tulossa onkin ensi kesänä lisää uusia lajikkeita siementuotantoon. Näistä tiedotamme myöhemmin. ❖

Laatikkotunnelmia Pyhäjoen Puulta

Viimeisen vuoden aikana raakapuukauppa on käynyt todella hyvin ja hinnat ovat kohonneet ennätyskorkealle. Samaan aikaan sahatun puutavaran kauppa on käynyt ympäri maailman hyvin nihkeästi ja hinnat ovat pysytelleet alhaisina. Tämä yhtälö on syönyt sahojen katetta huomattavasti ja talousvaikeuksia on kasaantunut sahoille kautta linjan. Ja jopa siinä määrin, että useita sahoja on joutunut vaihtamaan omistajia.

Perunalaatikoihin tarvittava puutavara on kallistunut vuoden takaisesta noin 15-20%, mutta on silti kustannuksiin nähden hyvinkin edullista. Luvassa on kuitenkin vuoden loppuun hyvin tasaista hintatasoa. Ensi vuoden puolelle sahat ovat kaavailleet hyvinkin reiluja korotuksia, mutta mitään lopullista hintaa ei ole vielä tiedossa. Pystymme kuitenkin tarjoamaan laatikkokaappoihin vakaat hinnat vuoden loppuun saakka.

Kesän säätilanteessa oli jonkun verran vaihtelua kuten normaalistikin, väliin saati ja väliin paistoi aivan liiankin kanssa. Silti kokonaisuus koko maata ajatellen oli jopa erinomainen. Odotettavissa oli runsas sato, ja sen varastointiin ja laatikkotarpeisiin yritimme parhaamme mukaan varautua. Opittavaa on kaikesta huolimatta vielä paljon. Vanha sanontahan kuuluu, että vanhetessaan oppii. Olen kuitenkin tullut siihen tulokseen, että vanhaa ja viisasta ei ole olemassakaan 😊.

Vuosi 2024 oli meille hyvin merkit-

tävä ja monessa suhteessa ennätysvuosi. Viime vuonna riehuneen tulipalon jäljet saimme korjattua ja tuotanto pystyttiin pitämään käynnissä monenlaisista haasteista ja vaikeuksista huolimatta. Saimme alkuvuodesta Turkista useamman toimitussopimuksen yhteismäärältään noin 22 000 laatikkoa. Se vastaa normaalioloissa noin parin vuoden tuotantoa. Lisäksi toimitimme kotimaahan ja vähän Ruotsiinkin yhteensä yli 17 000 laatikkoa. Toimitusaikataulut pysyivät silti kohtuullisen hyvin hallinnassa, vaikkakin juostavuutta tarvittiin niin viljelijöiltä kuin tehtaan henkilöstöltäkin. ❖

Suuret kiitokset kaikille yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille ja menestystä vuodelle 2025 !

Laatikkoterveisin
Päiviö Nikki Yppärissä 28.10.2024

**SOITA JA
KYSY TARJOUS!
040 533 8438
PÄIVIÖ**

ISO-KAPPA®
täällä perunan on hyvä olla

Pyhäjoen Puu Oy

Tiirontie 6, 86100 Pyhäjoki

www.naturalli.fi

PAYR toimii Peruna-alan edunvalvojana ja puolestapuhujana

Eduskunnalla ja EU:lla on jatkuvasti meillä päätöksiä, jotka sivuavat peruna-alan toimintaa. Esimerkiksi ympäristönsuojeluun liittyvät kiristyvät vaatimukset tuovat jatkuvasti erilaisia lakiuudistuksia, joihin täytyy reagoida. Näistä esimerkkinä ovat kasvisuojeluaineiden luvat. Tällä hetkellä ajankohtaisia lakeja ja asetuksia ovat elintarvikemarkkinalaki, kasvien siemenmateriaalien lakiuudistus ja pakkausasetus. Kasvien siemenmateriaalien lakiuudistukseen PAYR reagoi jo keväällä. Uutta toimintaa PAYR:llä on myös perunan asian edistäminen lapsille ja nuorille erilaisissa kampanjoissa.

Elintarvikemarkkinalaki

Elintarvikemarkkinalakia ollaan uudistamassa, ja PAYR sai hienon tilaisuuden tuoda peruna-alan näkökulmia Maa- ja metsätalousvaliokunnalle 27.9.2024. Mukana tilaisuudessa oli edustajat myös MMM, TEM, KKV, Elintarvikemarkkinavaltuutettu, ETL, Päivittäistavara kauppa ry, MTK ja SLC. Peruna-alan Yhteistyöryhmä oli ainut yksittäistä toimialaa edustava organisaatio tässä tilaisuudessa, ja saimme valaista alan markkina-asemaa ja samoille asemille seisahtunutta tuottajahintaa.

Elintarvikemarkkinalaki on keskeinen työkalu markkinoiden toimivuuden ja tuottajien aseman vahvistamisessa osana hallitusohjelman mukaista Kestävä ja kannattava ruokajärjestelmä -kokonaisuutta. Uuden elintarvikemarkkinalain myötä tarkoituksena on, että elintarvikemarkkinavaltuutetulla on riittävät työkalut tehtävänsä hoitamiseen tehokkaalla tavalla. Tärkeää on erityisesti se, että tuottajien selusta on turvattu, ja ongelmakohtat uskalletaan tuoda Elintarvikemarkkinavaltuutetun käsittelyyn. Lakimuutosesitys vahvistaa elintarvikemarkkinavaltuutetun tiedonsaantioikeuksia ja täsmentää säännöksiä tilausten peruuttamisesta ja tiettyjen maksujen kielloista. Muutosesitys sisältää myös yhteistyön kilpailuviraston kanssa, mitä kautta voitaisiin saada apua tietojen analysointiin. Ehdotukseen sisältyy myös säädös, joka velvoittaisi elintarvikemarkkinalain edelliseen muutokseen (337/2023) liittyvien säännösten soveltamisen ulottaminen myös pitkäaikaisiin

puitesopimuksiin, jotka on tehty ennen mainittua lainmuutosta. Tilaisuudessa esitettiin runsaasti näkökantoja sekä uudistuksen puolesta että vastaan. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2025 alusta alkaen, mutta yksityiskoh-tia vielä hiotaan.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetus PPWR

Kun PAYR liittyi tänä vuonna Europatat -järjestön jäseneksi, toi se mukanaan paremman mahdollisuuden vaikuttaa EU:n päätöksentekoon. Parhaillaan käsittelyssä on Pakkaus- ja pakkausjäteasetus, eli PPWR, joka korvaa voimaan tullessaan pakkausjätedirektiivin. Asetus on aikaisempaa direktiiviä järeämpi keino, sillä se on sisällytettävä EU-jäsenmaiden lainsäädäntöön sellaisenaan. Uuden asetuksen tavoitteena on yhtenäistää EU-maiden pakkausmarkkinoita. Euroopan parlamentti ja jäsenmaiden neuvosto pääsivät sopuun asetuksen sisällöstä maaliskuussa

2024, ja huhtikuussa parlamentin täysistunto hyväksyi asetuksen. PPWR saa lopullisen hyväksyntänsä tuoreelta EU-parlamentilta ja ministerineuvostolta syksyllä 2024 ja se astuu voimaan jäsenmaissa 18 kuukautta hyväksynnän jälkeen.

Tietyt kertakäyttöiset muovipakkaukset kielletään 1. tammikuuta 2030 lähtien. Tuoreiden, jalostamattomien hedelmien ja vihannesten muoviset kertapakkaukset kielletään, kun pakkauskoosta on alle 1,5 kg. Sääntöön voi tosin tulla poikkeuksia, mikäli muovipakkaus vähentää ruokahävikkiä. EU:n tarkoituksena on edistää sitä, että kuluttajat ostaisivat pienet erät irtomyyntistä omissa uudelleenkäytettävissä pusseissa tai paperisissa pakkauksissa.

Tällä hetkellä asetusluonnoksen tekstissä puhutaan hedelmistä ja vihanneksista, mikä jättää perunat kysymysmerkin alle. Jätämme perunan osalta Europatatille näkemyksiä perunan pakkaamiseen liittyvistä asioista, ja Europatat vie jäsenmaiden kommentit EU:n ympäristövaliokunnalle. Tärkeänä kriteerinä on, että maan

sisällä kasvanut mukula vaatii säilyvyyden ja laadun takaamiseksi erityistä huomiota. Perunan pakkaamisessa tärkeää on perunan suojaaminen kosteuden haihtumiselta ja erityisesti valolta. Kuluttajalle tärkeää on myös nähdä tuote ennen ostamista, jolloin läpinäkyvä muovi on usein suosittu pakkausvaihtoehto. Pakkaus antaa myös hygieniasuojan.

Irtomyynnin kalusteita tulisi asetuksen myötä kehittää siten, että perunat eivät olisi suoran valon kohteena. Nykyisin perunan pienpakkaukset ovat kaupoissa yleensä 600g tai kilon kokoisia. Suuremmat, 1,5 kiloa ja yli, eivät siis ole asetuksen kiellon piirissä. Pienpakkausten vaihtaminen paperisiin pusseihin tarkoittaa, että nykyiset pakkauslinjastot täytyy päivittää toimimaan paperipusseille. Muutos ei ole yksinkertainen, sillä kaikki nykyiset koneet eivät taivu tähän. Lisäksi pakkaamiseen kuluva aika voi jopa tuplaantua, ja tarvittavan pakkausmateriaalin määrä tulee kasvamaan huomattavasti.

Kohteena lapset ja nuoret

Kolmen vuoden ”Maataloutta lapsille -projekti yhteistyössä ProAgrian kanssa on valmisteilla parhaillaan. Projektin pääkohderyhmänä ovat varhaiskasvatuskäiset lapset ja nuoret. Lisäksi kohderyhmänä ovat varhaiskasvattajat, opettajat, vanhemmat, isovanhemmat, alalla työskentelevät, media ja suuri yleisö. Lapsille kehitellään leikkejä ja toimintaa, joiden avulla kerrotaan, mitä maatilalla tapahtuu ja mikä merkitys on sillä, että ruoka tuotetaan Suomessa. Tavoitteena on nostaa alan arvostusta alasta kiinnostuneiden ja alalla olevien näkökulmasta ja lisätä alan pito- ja vetovoimaa. Projekti on yhteistyöprojekti, jossa mukana Fun Academy Oy, Maa- ja kotitalousnaisten Keskus sekä PAYR eli Peruna-alan yhteistyöryhmä. Fun Academy on mukana pedagogisena osaajana. Fun Academyn taustalla Peter Vesterbacka (Rovio). Nuoria ja koululaisia varten valmistellaan lisäksi yhteistyötä nuoria puhuttelevan bloggarin kanssa, ja tavoitteena on innostaa syömään perunaa muussakin muodossa kuin ranskalaisina ja sipseinä. Tästä lisää vielä tuonnempana. ❖

MTK-Etelä-Pohjanmaan johtoon vahvan perunataustan osaaja

MTK-Etelä-Pohjanmaan tuottajaliiton uutena toiminnanjohtajana on aloittanut agrologi (AMK) Anna-Kaisa Jaakkola. Monelle Etelä-Pohjanmaan maakunnan perunanviljelijöille Anna-Kaisa on tuttu viljelyneuvoja jo aikaisemmalta uraltaan Pro Agriassa.

Jaakkolalla on useita luottamus-toimia, uusimpina niistä Raisio Oyj:n hallintoneuvoston jäsenyys ja MTK:n säätiön hallituksen jäsenyys. Jaakkola on mukana myös kuntapolitiikassa ja käynnissä on toinen kausi Mhy Isojoen-Karjosen hallituksessa. Jaakkola hoitaa Isojoella sijaitsevaa kotitilaa yhdessä veljensä kanssa ja on myös metsänomistaja. Tilalla on viljelyksessä vaihtelevasti viljaa, rypsiä, nurmea ja perunaa. ❖

LANNOITTEET PERUNANVILJELYYN

Haifa MyCoteN Mix NPK 7-2-18

UUTUUS

Vähäklloorinen lannoite perunalle ja vihanneskasveille. Lannoitteen tyypestä 51 % päällystettyä.

Viljelijän Polysulfaatti

Moniravinteinen luonnonmineraalilannoite kaliumtäydennykseen, rikki parantaa typen hyväksikäyttöä. Sopii luomutuotantoon.

Viljelijän Horti-lannoitteet

NK- ja NPK-lannoitteet perunan ja avomaan vihanneskasveille.

Tuotteet ja ratkaisut perunatilolle

BERNER

VILJELIJÄN BERNER

Parhaan sadon puolesta
viljelijänberner.fi
myynti ja neuvonta puh. 020 791 4030

40-vuotias PEKOMAT toimii Kaskisista käsin koko Suomessa

”Selkeä visio, joustava toimintatapa ja laaja sortimentti vievät eteenpäin”

Toivo Parkkon vuonna 1984 perustama PEKOMAT siirtyi vuonna 2016 yrittäjä Jyri-Pekka Raittilan omistukseen ja toimipaikka siirtyi Hämeenlinnasta Kaskisiin. Ruokaperunaa tänäkin päivänä Isojoen Villamossa tuottava Raittila hakemassa osia nostokoneeseensa, kun Pekomatin yrityskauppa tuli puheeksi vuonna 2015.

– Aika nopeasti siinä edettiin. Itselläni oli jo hallitilat valmiina Kaskisissa ja yrityksen perunakoneiden ja muun raskaan kaluston kulutusosien varasto siirtyi Pohjanmaalle, hän kertoo. Varaosien toimittaminen onnistuu Raittilan mukaan helposti ja nopeasti Kiitolinja/Schenker/Posti -akselilla. Pekomatin historiasta löytyy mielenkiintoinen yksityiskohta, sillä yritys toi toisena Suomeen 2-rivisen itsekulkevan Grimme nostokoneen. Ensimmäisen toi Kesko.

Kansainvälisyys on vahva osa Pekomatin toimintaa tänäkin päivänä. Siitä todisteena 10 Suomeen tuotu Ropa Keiler perunanostokonetta ja syvenevä yhteistyö suuren saksalaisen konevalmistajan kanssa. -Ensimmäinen kone tuli 2019 toukokuussa Suomeen ja vietiin saman tien heinäkuussa Okra-näyttelyyn.

– Olen tyytyväinen, että saamme olla mukana sekä Ropan istutuskoneisiin liittyvässä kehitysohjelmassa että Ropa Keiler I koneen uuden version taustaryhmässä, sanoo Raittila.

– Ropa on kehitetty Saksan markkinoille, mutta helppo ja toimiva säädettävyyks erilaisiin viljelyolosuhteisiin teki itseeni vaiku-

tuksen tutustuessani siihen Agritechina ja Interpom näyttelyissä. Yhdellä Saksan reissulla pysähdyimme tyttäreni Jennan kanssa pellon laitaan, kun näimme Ropan. Ystävällinen isäntä pysäytti puimurin ja antoi oman mielipiteensä koneesta, Raittila muistelee.

Tulevaisuuden suunnitelmana on saada keltaisia nostokoneita nykyiseen nähden saman verran lisää Suomen pelloille. Koneen huolto on jaettu kahdelle huoltotiimille, joista toinen työskentelee Kokkolasta ylöspäin Pohjois-Suomen alueen ja toinen hoitaa Etelä-Suomen.

– Huoltotyö ei kohdistu vain nostokoneisiin, sillä Kaskisissa on talven aikana monenlaista raskaan kaluston huoltoja työkohteista kuorma-autoihin. Esimerkiksi hydraulisia lisävetojen asennusta. Työtä riittää ympäri vuoden, sanoo Raittila.

Raittiloiden ruokaperunatila toimii Isojoen Villamossa. Perunat menevät Kristiinankaupunkiin Öströmin Perunatuotteen prosessiin.

– Istutan perunat ja nostoaikana ajan niitä varastoon, mutta muuten poikani Joonas hoitaa maatilaa itsenäisesti, sanoo Raittila.

Yrityksen 40-vuotisjuhlavuotta on vietetty työn merkeissä.

– Jotakin juhlaa ja kiitosta tulemme asiakkaillemme ja pitkäaikaisille yhteistyökumppaneille järjestämään, päättää Raittila. ❖

Joonas ja Jyri-Pekka Raittila toivat perunantuottajan OPEN DAY-tapahtumaan Ropa Keiler nostokoneen sekä Pekomatin kehittämän Xiros-huhtelulaitteen. Miesten seuraava näyttelymatka on Interpom näyttely, missä molemmat työskentelevät esittelijöitä ROPA:n osastolla.

ROPA Keiler I ja II – laatua perunannostoon!

- kestävä kone takaa pitkän käyttöiän
- täysin hydraulisesti toimivat järjestelmät
- avoin rakenne takaa häiriöttömän toiminnan
- automaation korkea aste
- helppokäyttöinen
- tehokas ja hellävarainen

Suomen oloihin pelittävä kone

ROPA Keiler I ja II koneet Suomessa
Kysy lisää Pekomat Oy

Xiros 500 salaojien huuhtelulaitteet:

- kotimainen tuote
- huolellisesti valmistettu laadukkaista komponenteista
- radio-ohjaus ja luistonestojärjestelmä
- kaivovarustus ja paljon muuta vakiovarusteena
- uutuuksena AUTOSTOP-järjestelmä
- kysy lisää

Asiantuntevat koneratkaisut kotimaisen ruuan tuotantoon PEKOMATILTA.

Vaihtokoneet – katso nettikone.com

Jyri-Pekka Raittila 050 598 9651
www.pekomat.fi
www.xiros.fi

Pekomat Oy

Ruokaperunan, ruokateollisuusperunan, varhaisperunan ja siemenperunan lajikekohtaiset pinta-alat 2024 --- TOP 50

Lähde: Mavi/Ruokavirasto, maaseutuineinohallinnon tietojärjestelmä 14.11.2024 * =ALLE 4 tilan viljelmän tiedot poistettu Ruokaviraston toimesta. Pystyivi "Vuosi 2024 ha yhteensä" lajikkeen kokonaispinta-alan tiedot saatu (*) tietojen osalta Ruokavirastoilta pyöristettynä.

Sija vuonna 2024	Lajikkeen nimi	Vuosi 2024 Ha yhteensä	2024/2023 Pinta-ala muutos	Pinta-ala hehtaaria		Katteenalainen Varhaisperuna	Siemenperuna sertifioitu	Sija vuonna 2023
				Ruoka-peruna	Ruoka-teoll.per.			
1	ANNABELLE	1236	21,00	966	41	149	80	1
2	MELODY	1051	-15,00	647	334		70	2
3	AFRA	842	91,00	748	61		33	4
4	SOLIST	768	-76,00	506	105	123	34	3
5	COLOMBA	748	39,00	582	27	101	38	6
6	MARABEL	685	-59,00	371	287		27	5
7	GALA	683	46,00	656	9		18	8
8	LADY CLAIRE	649	-24,00	130	461		58	7
9	JELLY	486	61,00	333	109		44	10
10	SORAYA	454	75,00	320	110		24	13
11	INNOVATOR	453	-33,00	115	281		57	9
12	SUNITA	448	57,00	353	60		35	11
13	ASTERIX	373	-13,00	99	237		37	12
14	HANKKIJAN TIMO	327	-39,00	83		215	29	14
15	NICOLA	270	-49,00	225	23	5	17	15
16	SIEGLINDE (SIIKLI)	267	14,00	207		32	28	16
17	LADY FELICIA	239	10,00	190	32		17	17
18	PUIKULA	166	-20,00	148	5		13	18
19	BELANA	148	13,00	101	44		3	21
20	NOBLESSE	144	-29,00	126	5		13	19
21	JAZZY	126	12,00	107	7		12	24
22	THERESA	125	24,00	120			5	25
23	INOVA	117	-39,00	108	9			20
24	CHALLENGER	97	-26,00	77	14		6	23
25	FONTANE	96	-34,00	50	43		3	22
26	ROSAMUNDA	93	-5,00	82			11	27
27	LADY BRITTA	85	18,00	12	70		3	35
28	CORINNA	83	-6,00	49	33		1	28
29	FAKSE	74	-10,00	74				30
30	MUSICA	72	-27,00	58	7		7	26
31	BELLAROSA	72	-1,00	61			11	33
32	LADY AMARILLA	68	0,00	15	46		7	34
33	FAMBO	65	2,00		65			36
34	GOLDMARIE	61	-22,00	47	12		2	31
35	KARELIA	59	8,00	37	22			38
36	ORLA	57	27,00	52	2		3	47
37	LADY ALICIA	56	41,00	13	34		9	54
38	VAN GOGH	55	-30,00	49			6	29
39	MOZART	49	-13,00	43			6	37
40	PAROLI	47	5,00	25	19	2	1	40
41	AURUM	44	-38,00	38	3		3	32
42	LARISSA	39	39,00	37			2	-
43	ACCORD	37	37,00	12	23	2		-
44	DONATA	32	0,00	3	26		3	45
45	PIROL	32	13,00	12	12		8	51
46	MADEIRA	31	-9,00	22	5		4	41
47	LADY ANNA	31	0,00	6	19		6	46
48	LOREEN	26	12,00	25			1	55
49	JUSSI	24	-13,00	9		11	4	42
50	BERNINA	23	-10,00	19			4	44
	VÄLISUMMA	12313	25	8168	2702	640	803	
	(+muut lajikkeet)	534		240	47	15	232	
	yhteensä ha	12847		8408	2749	655	1035	
	MUUTOS 2024/23	-160		-10	-98	-75	23	